

Tyresö kommun

Beslut för fritidshem efter tillsyn i Tyresö kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tyresö kommun att senast den **26 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Utveckling av utbildningen i fritidshemmet

Skolinspektionen konstaterar att Tyresö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen; Lgr 11, 4 Fritidshemmets syfte och centrala innehåll)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp undervisningen i fritidshemmen.
- Huvudmannen ska utifrån ett huvudmannaperspektiv analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen i undervisningen.
- Huvudmannen ska fatta beslut om utvecklingsåtgärder som utgår från den analys som genomförts.
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete avseende fritidshem. En viss uppföljning genomförs, men en uppföljning av undervisningen i fritidshemmen i förhållande till de nationella mål som är styrande för verksamheten saknas dock. Vidare genomförs inte analyser av verksamhetens resultat eller beslut och genomförande av utvecklingsåtgärder som är kopplade till en sådan analys.

Föreläggande

Utveckling av utbildningen i fritidshemmet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet avseende fritidshemmen i Tyresö kommun. Skolinspektion bedömer att det i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete saknas uppföljning av undervisningen i fritidshemmen, samt analys av bakomliggande orsaker och beslut om utvecklingsåtgärder. Tillsynen visar att huvudmannen visserligen följer upp statistik som rör fritidshemmen, exempelvis antal barn per anställd och andel högskoleutbildad personal, men en uppföljning av undervisningen i fritidshemmen i förhållande till de nationella mål som är styrande för verksamheten saknas dock. Vidare genomförs en enkät med några frågor om fritidshemmet med vårdnadshavare men uppföljningen innefattar inte eleverna. Det saknas även analys och beslut om utvecklingsåtgärder som utgår från en uppföljning av resultaten för fritidshemmen. Som en följd av detta är också dokumentationen av huvudmannens kvalitetsarbete avseende fritidshemmen ofullständig. Att det saknas uppföljning och analys av resultat försvårar förutsättningarna för huvudmannen att fatta beslut om relevanta åtgärder för att utveckla verksamheten.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att planera, följa upp och utveckla verksamheten. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 306) framgår att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen.

Utredningen visar att det finns brister i huvudmannens uppföljning av fritidshemmets verksamhet. I Skolinspektionens intervju med rektorer som ansvarar för fritidshem uppgår flera rektorer att huvudmannen inte följer upp fritidshemmets resultat. Rektorererna framför även att huvudmannen inte efterfrågar någon information om fritidshemsverksamheten. Både representanter för barn- och utbildningsförvaltningen och barn- och utbildningsnämnden uppgår att fritidshemmets verksamhet följs upp via enkäter som vårdnadshavare svarar på. Vidare säger representanterna för nämnden att det saknas mål som kan mätas med siffror för fritidshemmen.

Utredningen visar att det saknas analys och utvecklingsåtgärder kopplade till uppföljning av fritidshemmets resultat. Representanter för nämnden uppgår att deras kännedom om verksamheten i fritidshemmet är det som kommer fram av vårdnadshavarnas enkätsvar och via statistik från Statistiska centralbyrån (SCB). I det

inskickade underlaget framgår sammanställning av enkätsvar från vårdnadshavare avseende fritidshemsverksamheten, bland annat avseende personalens kompetens, samverkan mellan skola och fritidshem och personalens ingripande om någon elev behandlas illa. I dokumentet jämförs enkätresultatet med förgående års enkät avseende frågan "Jag är nöjd med mitt barns fritidsverksamhet". De bakomliggande orsakerna till resultatet framgår dock inte. Rektorer uppger i intervjun att huvudmannen inte har fattat beslut om några gemensamma utvecklingsområden för kommunens fritidshem utan att varje verksamhet ansvarar för det själva. I intervjun med representanter för barn- och utbildningsförvaltningen uppger en representant att fritidshemmens utvecklingsområden tangerar grundskolornas utvecklingsområden. En representant för barn- och utbildningsnämnden uppger att beslut om kompetensutveckling fattats för fritidshemspersonalen att arbeta med barn med särskilda behov. Enligt nämndrepresentanten baserades det beslutet på inkomna klagomål och enkätresultat. Rektorerna uppger dock i intervjun med Skolinspektionen att kompetensutvecklingsinsatser som huvudmannen beslutat om inte är baserade på analys av fritidshemmens resultat. En representant för förvaltningen framför även att förvaltningen fått ett uppdrag av nämnden utifrån Skolinspektionens förra beslut vilket resulterade i ett nätverk med verksamhetsbesök för fritidshemspersonalen. Av intervjun med fritidshemspersonalen framgår dock att nätverken har "runnit ut i sanden" och att personalen inte har fått någon återkoppling från förvaltningen avseende verksamhetsbesöken.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen tagit del av huvudmannens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete; Nämndplan 2018, Verksamhetsberättelse 2017 Vo 2, Barn- och utbildningsnämnden Vo 2 (delårsrapport 2), Resultatsammanställning läsåret 16/17 och Resultat av elev- och föräldraenkät 2017. Det finns i den inkomna dokumentation ingen uppföljning av hur eleverna på fritidshemmen upplever tryggheten eller undervisningen i fritidshemmen. Av dokumentationen framgår inte någon analys av undervisningen i fritidshemmen i förhållande till de nationella mål som är styrande för verksamheten samt specifika beslut om utvecklingsåtgärder som utgår från uppföljning och analys.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Tyresö kommun inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller verksamheten, föreligger skäl att förelägga Tyresö kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen i fritidshemmet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Tyresö kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen i fritidshemmet.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Indra Kullenberg

Föredragande
Signerat av: Indra Kullenberg

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tyresö kommun

Fakta om Tyresö kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Tyresö kommun under våren 2018. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen fritidshem

Tyresö kommun är en kommun i Stockholms län med drygt 47 000 invånare. Huvudmannen Tyresö kommun bedriver fritidshemsverksamhet vid elva av tretton grundskolor i kommunen. Enligt kommunens egen redovisning är cirka 3100 elever inskrivna på fritidshemmen.

Måluppfyllelse

Det finns ingen officiell statistik i Skolverkets databas (SIRIS) för måluppfyllelse för fritidshem.